

KNVB

CO2 voortgangsverslag en energie actieplan 2017

01-01-2017 t/m 31-12-2017

DE GROENE CLUB

De Groene Club is een initiatief van de KNVB en de provincies Gelderland, Overijssel en Zuid-Holland om verenigingen te verduurzamen.

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Inleiding	3
2. Basisgegevens	4
2.1. Beschrijving van de organisatie	4
2.2. Verantwoordelijkheden	4
2.3. Basisjaar	4
2.4. Rapportageperiode	4
2.5. Verificatie	4
3. Afbakening	5
3.1. Organisatorische grenzen	5
3.2. Wijziging organisatie	5
4. Berekeningsmethodiek	6
4.1. Actuele berekeningsmethodiek en conversiefactoren	6
4.2. Wijzigingen berekeningsmethodiek	6
4.3. Uitsluitingen	6
4.4. Opname van CO2	6
4.5. Biomassa	6
5. Emissies	8
5.1. Footprint basisjaar	8
5.2. Footprint rapportage periode	8
5.3. Trend over de jaren per categorie	8
5.4. Doelstellingen	9
5.5. Voortgang reductiemaatregelen	9
6. Initiatieven	14
Rechtspersoon KNVB	14

1. Inleiding

De KNVB heeft als eerste grote sportorganisatie besloten de CO2 Prestatieladder op niveau 3 in te voeren. Hiermee ontstaat een extra stimulans voor de organisatie om de CO2 uitstoot verder terug te dringen en wil de KNVB haar maatschappelijk karakter extra onderstrepen.

De volgende aspecten uit de ISO 14064-1 zijn tenminste beschreven in dit rapport:

Inleiding (p), Beschrijving van de organisatie (a), Verantwoordelijkheden (b), Basisjaar (j), Rapportageperiode (c), Verificatie (q), Organisatorische grenzen (d), Actuele berekeningsmethodiek en conversiefactoren (l,n), Wijzigingen berekeningsmethodiek (m), Uitsluitingen (h), Opname van CO2 (g), Biomassa (f), Herberekening basisjaar en historische gegevens (j,k), Directe en indirecte emissies (e, i) en Onzekerheden (o).

Het opstellen van de periodieke rapportage is onderdeel van de stuurcyclus binnen het energiemanagementsysteem dat in het kader van de CO₂-prestatieladder is ingevoerd. Deze stuurcyclus staat beschreven in het kwaliteitsmanagementplan. Deze periodieke rapportage is opgesteld door de energiemanager en het hoofd KAM en beschrijft alle zaken zoals beschreven in § 7.3 uit de ISO 14064.

De volgende aspecten uit de ISO 14064-1 zijn tenminste beschreven in dit rapport:

Inleiding (p), Beschrijving van de organisatie (a), Verantwoordelijkheden (b), Basisjaar (j), Rapportageperiode (c), Verificatie (q), Organisatorische grenzen (d), Actuele berekeningsmethodiek en conversiefactoren (l,n), Wijzigingen berekeningsmethodiek (m), Uitsluitingen (h), Opname van CO2 (g), Biomassa (f), Herberekening basisjaar en historische gegevens (j,k), Directe en indirecte emissies (e, i) en Onzekerheden (o).

2. Basisgegevens

2.1. Beschrijving van de organisatie

Deze tekst kunt u bewerken. De beschrijving van de organisatie kan zeer generiek. Zoals: De firma .... is al sinds 1950 marktleider op het gebied van bedrijfsdeuren. In 1979 is een piepschuim fabriek opgekocht. Heden werken er 50 voltijd medewerkers.

2.2. Verantwoordelijkheden

Naam	Verantwoordelijke stuurcyclus (KAM)
KNVB	Bas Stoker
Eindverantwoordelijke	Contactpersoon emissie-inventaris
Bas Stoker	Bas Stoker

2.3. Basisjaar

Het basisjaar is 2014.

2.4. Rapportageperiode

Deze rapportage beschrijft de periode 1 januari 2017 t/m 31 december 2017

2.5. Verificatie

Deze tekst is aan te passen vul hier in wanneer de verificatie voor het laatst plaatsgevonden heeft.

3. Afbakening

3.1. Organisatorische grenzen

KNVB	Rechtspersoon	Koepelorganisatie voetbalbond	KNVB Sportcentrum Woudenbergseweg 56-58
Districtskantoren	Groep	Vereniging amateur activiteiten voetbalbond	
KNVB Campus	Groep	Geregistreerd bij kvk als Onroerend Goed Stichting K.N.V.B. Sportcentrum Zeist	Zeist

3.2. Wijziging organisatie

Er zijn geen wijzigingen.

4. Berekeningsmethodiek

4.1. Actuele berekeningsmethodiek en conversiefactoren

Deze periodieke rapportage is tot stand gekomen op basis van het reglement van de CO₂-prestatieladder conform handboek 3.0 zoals gepubliceerd in juni 2015 door SKAO. De emissiefactoren conform het handboek 3.0 zijn geldig m.i.v. 1 januari 2015. De emissiefactoren zijn vastgesteld op basis van de website CO₂emissiefactoren.nl, waarbij de wijzigingslijst van SKAO als leidend wordt beschouwd. Deze lijst is gelijktijdig gepubliceerd met handboek 3.0 waarin enerzijds de uitzonderingen bepaalt zijn t.o.v. een aantal emissiefactoren in vergelijking met CO₂emissiefactoren.nl en anderzijds aangeeft of een factor wel dan niet met terugwerkende kracht in de tijd dient te worden doorgerekend.

4.2. Wijzigingen berekeningsmethodiek

Op	Inhoud	Periode	Auteur	Aangemaakt op
Rechtspersoon KNVB → Meter Vliegreis > 2500 km groepsreizen	T/m 2014 zijn de individuele reizen nog meegenomen in de data van de groepsreizen. Vanaf 2015 zijn deze opgesplitst over twee meters.	Betrekking op de periode vanaf 1 januari 2015	Leo Smit (SmartTrackers)	10 januari 2017 10:35
Rechtspersoon KNVB → Meter Vliegreis > 2500 km groepsreizen	T/m 2014 zijn de individuele reizen nog meegenomen in de data van de groepsreizen. Vanaf 2015 zijn deze opgesplitst over twee meters.	Betrekking op de periode vanaf 1 januari 2015	Leo Smit (SmartTrackers)	10 januari 2017 10:35
Vestiging SMC → Meter Aardgasverbruik → Meting	Verbruik loopt per 1 juni 2016 mee met de meter van de sporthal. Gaat verder onder de entiteit en naam VMC	Betrekking op de periode vanaf 20 december 2016	Leo Smit (SmartTrackers)	19 december 2016 13:49
Vestiging SMC → Meter Aardgasverbruik → Meting	Verbruik loopt per 1 juni 2016 mee met de meter van de sporthal. Gaat verder onder de entiteit en naam VMC	Betrekking op de periode vanaf 20 december 2016	Leo Smit (SmartTrackers)	19 december 2016 13:49
Vestiging SMC → Meter Elektriciteitsverbruik grijs → Meting	Verbruik loopt per 1 juni 2016 mee met de meter van de sporthal. Gaat verder onder de entiteit en naam VMC	Betrekking op de periode vanaf 20 december 2016	Leo Smit (SmartTrackers)	19 december 2016 13:50
Vestiging SMC → Meter Elektriciteitsverbruik grijs → Meting	Verbruik loopt per 1 juni 2016 mee met de meter van de sporthal. Gaat verder onder de entiteit en naam VMC	Betrekking op de periode vanaf 20 december 2016	Leo Smit (SmartTrackers)	19 december 2016 13:50

4.3. Uitsluitingen

Er zijn over deze rapportage periode geen uitsluitingen anders dan het eventuele broeikaseffect van mogelijke lekkage van koelgassen van koelsystemen.

4.4. Opname van CO₂

Er vindt geen opname van CO₂ plaats binnen de KNVB organisatie.

4.5. Biomassa

Er vindt geen gebruik van biomassa plaats anders dan dat deel wat standaard wordt bijgemengd in algemeen commercieel verkrijgbare brandstoffen.

Vanuit de KNVB is het m.n. interessant om de ontwikkelingen te volgen t.a.v. het gebruik van biobrandstoffen in de luchtvaart. Vliegverkeer maakt een groot deel uit van de footprint en is vanwege het karakter van de organisatie lastig te reduceren. Biobrandstoffen kunnen dan een mogelijkheid zijn om op dit punt toch de CO₂ footprint te kunnen verlagen.

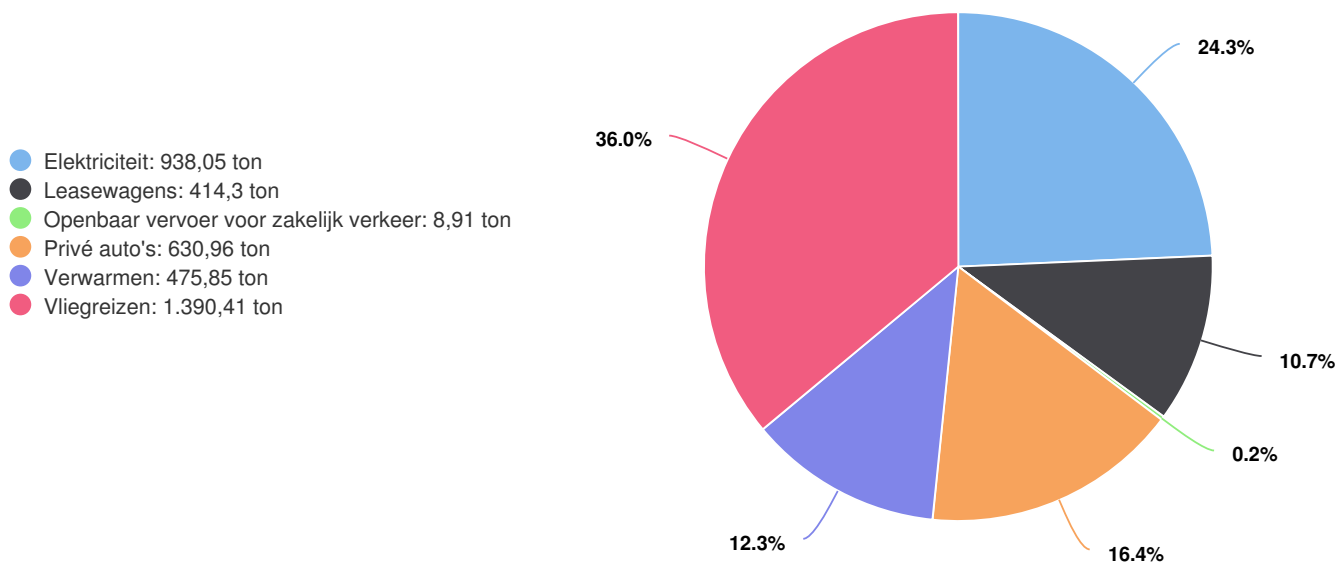
5. Emissies

Onderstaand wordt de ontwikkeling van de emissie over de tijd weergegeven.

5.1. Footprint basisjaar

CO2e (3.858 ton)

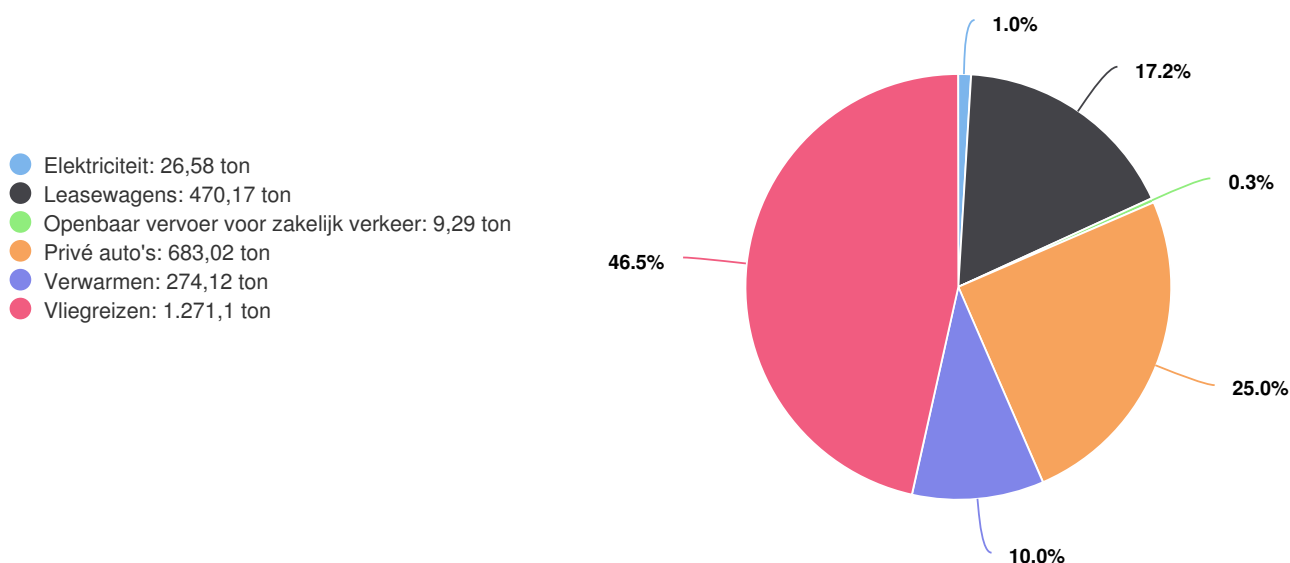
2014

5.2. Footprint rapportage periode

CO2e (2.734 ton)

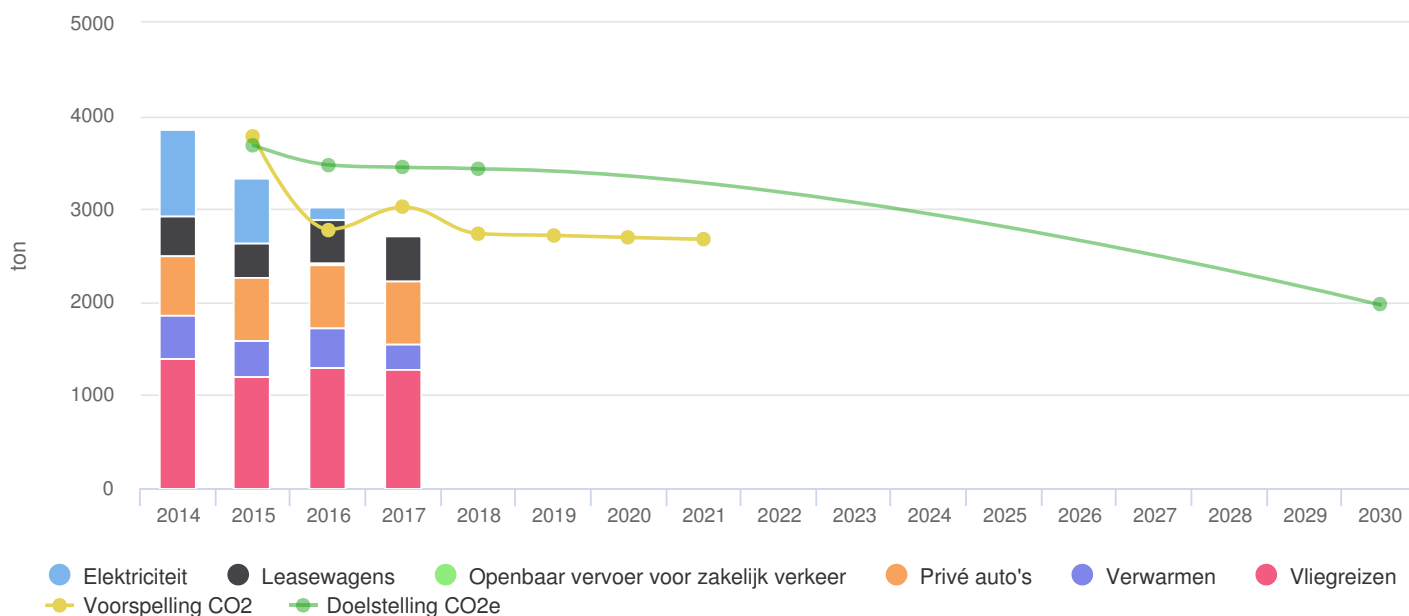
2017

5.3. Trend over de jaren per categorie

CO2e

5.4. Doelstellingen

Rechtspersoon KNVB

Voor jaar	Referentiejaar	Effect Scope 1	Effect Scope 2
2015	2014	-3%	-5%
2016	2014	-10%	-10%
2017	2014	-13%	-10%
2018	2014	-15%	-10%
2030	2014	-49%	-49%

5.5. Voortgang reductiemaatregelen

Rechtspersoon KNVB

Maatregel: Inzet videoconferencing

In diverse vergaderruimten is de mogelijkheid gecreëerd om gebruik te maken van videoconferencing. De besparing is vooralsnog voorzichtig ingeschat, omdat het mobiliteitsbeleid in 2018 nader wordt vormgegeven.

De verwachting is dat dit zowel op het aantal autokilometers van de leasewagens als het vliegverkeer een besparende invloed heeft. Nadat het beleid verder is uitgewerkt en meer duidelijkheid ontstaat over de daadwerkelijke besparing kan deze maatregel worden opgesplitst t.a.v. het vliegverkeer en het leasewagengebruik.

Algemeen

Naam

Inzet videoconferencing

Verantwoordelijke

Bas Stoker

Registrator

Claudia Kazemier

Meters

KNVB / Vliegreis < 700 km groepsreizen, KNVB / Vliegreis 700 - 2500 km groepsreizen, KNVB / Benzineverbruik, KNVB / Vliegreis > 2500 km groepsreizen, KNVB / Vliegreis > 2500 km individuele reizen, KNVB / Vliegreis 700 - 2500 km individuele reizen, KNVB / Vliegreis < 700 km individuele reizen, KNVB / Diesilverbruik

Details

Streefwaarde bereikt

Nee

Streefdatum gerespecteerd

Nee

Redenen**Investering****Beschikbare middelen**

Verbeteringen

Begin op	Percentage	Referentiejaar
01-01-2021	-1%	2017
01-01-2020	-1%	2017
01-01-2019	-1%	2017

Taken

Naam	Toegewezen aan	Streefdatum	Voltooid
------	----------------	-------------	----------

Maatregel: E-learning zuinig rijden

Wordt jaarlijks opnieuw gegeven

Algemeen

Naam

E-learning zuinig rijden

Verantwoordelijke

Claudia Kazemier

Registrator

Claudia Kazemier

Meters

KNVB / Benzineverbruik, KNVB / Diesilverbruik

Details

Streefwaarde bereikt

Ja

Streefdatum gerespecteerd

Ja

Redenen**Investering****Beschikbare middelen**

Verbeteringen

Begin op	Percentage	Referentiejaar
01-01-2016	-1%	2015
01-01-2017	-1%	2016
01-07-2019	-1%	2016
01-01-2015	-5%	2014
01-07-2020	-1%	2016

Taken

Naam	Toegewezen aan	Streefdatum	Voltooid
------	----------------	-------------	----------

Maatregel: Campus fase 2 (m.n ledverlichting)

Algemeen

Naam

Campus fase 2 (m.n ledverlichting)

Verantwoordelijke**Registrator****Meters**

Rinus Michels dug-out / Elektriciteitsverbruik Groen Wind, Tribune / Elektriciteitsverbruik Groen Wind, KNVB Campus / Elektriciteitsverbruik veldverwarming

Details

Streefwaarde bereikt

Nee

Streefdatum gerespecteerd

Nee

Redenen**Investering****Beschikbare middelen**

Verbeteringen

Begin op	Percentage	Referentiejaar
31-12-2017	-5%	2016

Taken

Naam	Toegewezen aan	Streefdatum	Voltooid
------	----------------	-------------	----------

Maatregel: Rijders competitie

Wordt jaarlijks opnieuw gestart

Algemeen

Naam

Rijders competitie

Verantwoordelijke

Claudia Kazemier

Registrator

Claudia Kazemier

Meters

KNVB / Benzineverbruik, KNVB / Dieselverbruik

Details

Streefwaarde bereikt

Ja

Streefdatum gerespecteerd

Ja

Redenen**Investering****Beschikbare middelen**

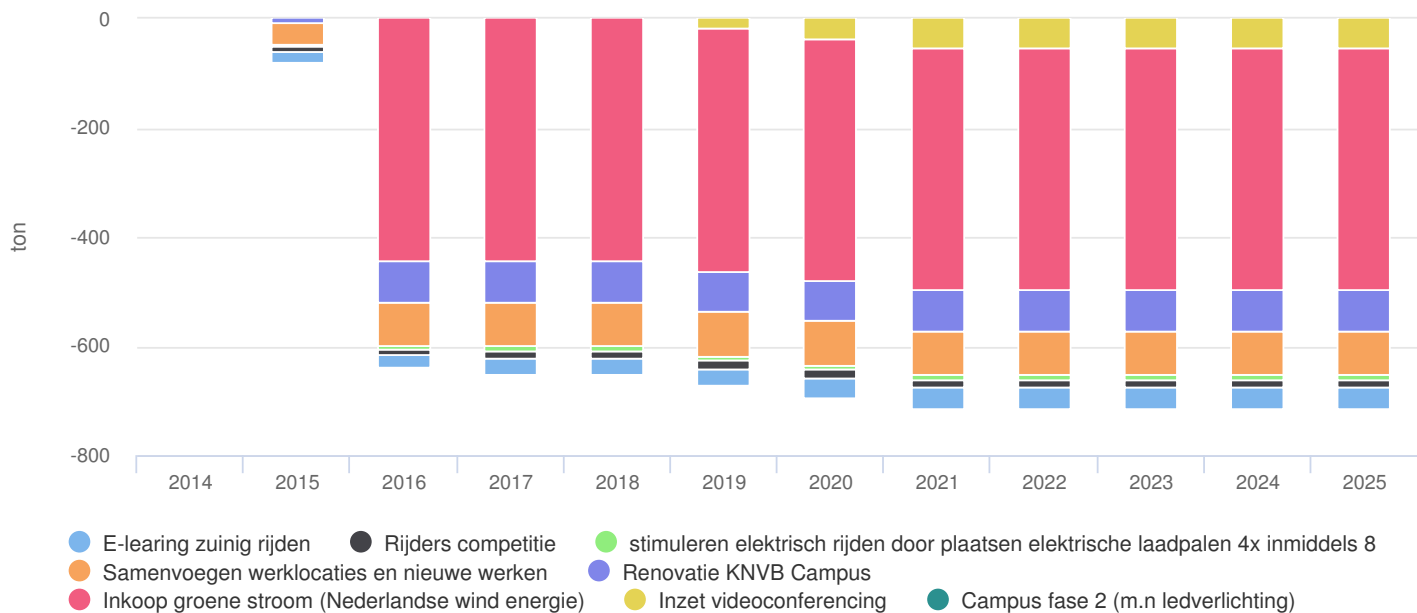
Verbeteringen

Begin op	Percentage	Referentiejaar
01-01-2015	-2%	2014
02-01-2017	-2%	2015

Taken

Naam	Toegewezen aan	Streefdatum	Voltooid
------	----------------	-------------	----------

Maatregelen CO2

Stel bovenstaande grafiek naar eigen wens in door de gewenste tijdsperiode en filter aan te geven. Klik hiervoor links op het pennetje links van de grafiek. Om vervuiling van het rapport te voorkomen dit tekstblok verwijderen.

6. Initiatieven

Rechtspersoon KNVB

Naam	Bibliotheken	Startdatum	Einddatum	Top tien	Deelname	Onderwerp	Resultaten
KNVB Stimuleert CO2 reductie bij voetbalclubs "De Groen leeuw"	CO2	20-07-2015		Ja	Het initiatief wordt verdeeld in een aantal fases. Het initiatief is inmiddels vol van start gegaan. De eerste pilotproject in het doorvoeren van concrete verbeteringen zijn reeds van start gegaan.	CO2 reductieprogramma's onder de aandacht brengen bij professionele en amateur voetbalclubs.	
<p>De KNVB onderzoekt een voorstel om CO2 reductie als blijvend initiatief door te rollen naar de voetbalclubs. Op dit moment heeft de KNVB in overweging om een pilot te starten voor 2 betaalde voetbalclubs en 10 amateurverenigingen. Enerzijds wordt er een actieve monitor opgezet van de CO2 uitstoot en anderzijds wordt er concreet gekeken naar de inzet van duurzame elektriciteit en concrete besparingsmogelijkheden toegespitst op de specifieke situatie.</p> <p>Het initiatief heeft een eigen website</p>							
Ledverlichting op sportvelden	CO2	15-08-2015	31-12-2017	Ja	De KNVB heeft een actieve rol om de mogelijkheden voor duurzame verlichting van de voetbalvelden onder de aandacht te brengen. Belangrijk daarbij is dat ook direct de financieringsproblematiek wordt meegenomen zodat het eenvoudiger is om tot een besluit te komen en daadwerkelijk er toe over te gaan oude verlichting te vervangen.	Vervangen oude verlichting op voetbalvelden, waarbij de KNVB de intermediair en initiatiefnemer is om voetbalclubs in het betaald en amateurvoetbal de mogelijkheden voor te leggen om over te schakelen op duurzame verlichting.	
<p>Dit initiatief is geïntegreerd in het initiatief "de groene leeuw".</p> <p>De KNVB is een samenwerking aangegaan met Philips en de ING om voetbalverenigingen actief te informeren over de voordelen van ledverlichting en de wijze waarop dit kan worden gefinancierd. De KNVB gaat hiervoor contact leggen met verenigingsadviseurs en verenigingen en is de gangmaker in dit proces. Philips zal hierin uitleg geven over de voordelen t.a.v. duurzaamheid en kostenbesparing. T.a.v. de financiering zal ING voorlichting geven over financieringsconstructies. • Contact maken met clubs en amateurverenigingen; o Via KNVB Expertise naar BVO's, waarin zij graag vertellen over innovatie icm besparing en LED. o Via Verenigingsadviseurs naar de verenigingen. Denk aan aanhaken bij kennisdagen of voorzitterscongres. Kan ook zijn speciale innovatiemeeting met geïnteresseerde verenigingen op de campus.</p>							